

LUTHERSKT Församlingsblad

3/2024 – Årg. 33

Lutherska Församlingen i Stockholms- och Umeåområdet

Räta på er och lyft era huvuden

Tecken ska visa sig i solen och månen och stjärnorna, och på jorden ska folken gripas av ångest och stå rädlösa vid havets och vågornas dån. Människor ska tappa andan av skräck i väntan på det som ska drabba världen, för himlens makter ska skakas. Då ska man se Människosonen komma i ett moln med stor makt och härlighet. Men när det här börjar hända, så räta på er och lyft era huvuden, för er befrielse närmar sig (Luk 21:25-28)

Den här världen kommer inte att gå under eller sluta upphöra pga. att krig, terrorn och ondskan ökar här i världen. Den här världen kommer inte heller att gå under genom att jordens uppvärmning ökar flera grader vart hundra år. Den här världen kommer inte ens att gå under i en total översvämning av hela jorden, utan den här världen kommer att upphöra den dag då Jesus kommer tillbaka i stor ära och härlighet.

Kan vi verkligen vara trygga när vi ser hur ondska, krig och terror så påtagligt och öppet lurar bakom hörnet? När vårt land för knappt ett år sedan höjde beredskapen till en 4:a på den femgradiga skalan är detta bara ett

tecken på att vi kommer en dag närmare den dag då Jesus ska komma tillbaka. Precis det som Bibeln talar om ska ske i den sista tiden stämmer så väl överens när vi ser oss lite grann omkring.

Vem är det som har kontrollen över sakernas tillstånd idag, vem är det som har manöverbordet och styr den här världen? Är det Putin eller kanske Biden, är det FN eller G20 gruppen? Vad säger Bibeln: *Jordens kungar reser sig och furstarna rådslår med varandra, han som bor i himlen ler, Herren gör narr av dem* står det i den andra psalmen i psaltaren. Vad menar psalmförfattaren? Gud har full kontroll över händelserna, han håller hela världen i sin hand. De löften som Noa fick för mer än 5 000 år sedan gäller ännu idag. Gud sade: *Jag skall aldrig mer döda allt levande så som jag nu har gjort. Så länge jorden består ska sådd och skörd, köld och värme, sommar och vinter, dag och natt aldrig upphöra* (1 Mos 8:22).

Bara Gud känner till framtiden

Den enkla sanningen är att det bara är Gud som känner till framtiden. Enligt Bibeln har Gud ”planer” för framtiden: *Från himlen blickar Herren ner, han ser alla människors barn* (Ps 33:11), och dessa planer kommer helt säkert att förverkligas: *Herren Sebaot har svurit och sagt: Sannerligen, som jag har tänkt, så ska det ske, det jag beslutat ska bli verklighet* (Jesaja 14:24). Gud bestämmer var världens nationer ska sin boplats: *Av en enda människa har han skapat alla människor och folk till att bo över hela jorden, och han har fastställt bestämda tider och gränser inom vilka de ska bo* (Apg 17:26). Gud har våra dagar som individer nedtecknade i sin bok: *Dina ögon såg mig när jag bara var ett foster. Alla mina dagar blev skrivna i din bok, formade innan någon av dem hade kommit* (Ps 139:16). Gud bestämmer när sparvar ska falla till marken (Matt 10:29). Det betyder inte att Gud förutbestämmer ondska och synd. Men Gud styr historien, och han vet allt som kommer att

hända. I sitt allvetande känner Gud till och med till den förutsedda framtiden. Han vet vad som kommer att hända om ett annat beslut fattas av människor på jorden i deras mänskliga frihet.

Denna förmåga att känna till och förutsäga framtiden gör den sanne Guden unik. Ingen annan ande eller förmodad "gud" kan göra det. Jesaja 41 till 48 betonar särskilt denna punkt. Där ger Herren en utmaning, i vetskap om att ingen kan möta den: *Låt dem komma och berätta för oss vad som ska ske. Var finns era tidigare utsagor? Lägg fram dem, så ska vi studera dem och se hur de har uppfyllts. Eller låt oss höra vad som ska komma, tala om vad som ska hända i framtiden så att vi se att ni är gudar. Gör något, vad som helst, så att vi alla häpnar när vi ser det!* (Jesaja 41:22-23). Herren säger: *Kom ihåg det som hänt för länge sedan, för jag är Gud, och det finns ingen annan Gud, ingen som jag. Jag förkunnar från början vad som ska komma och långt i förväg det som inte har skett. Jag säger: Mitt beslut ska förverkligas, allt jag vill kommer jag att göra* (Jesaja 46:9-10). Förmågan att känna till och kontrollera framtiden är det som skiljer Herren, den sanne Guden, från alla falska gudar.

Utlovade välsignelser

Vi kan också bli uppmuntrade i vår uppgift när vi inser att Gud har lovat oss goda saker i framtiden. För den som tror på Kristus Jesus är den sista tidens undervisning glad och upplyftande. Paulus njöt av tanken på vad som väntade de troende: *Men som Skriften säger: Vad ögat inte sett och örat inte hört och människans hjärta inte anat, det har Gud berett åt dem som älskar honom. Gud har uppenbarat det för oss genom sin Ande. Anden utforskar allt, även djupen i Gud* (1 Kor 2:9-10).

Gud lovar också välsignelser till oss när vi hör och håller orden i hans profetior. Uppenbarelskebokens inledande och avslutande kapitel ger oss goda

skäl att fortsätta med vårt studium: *Salig är den som läser upp och saliga de som lyssnar till profetians ord och tar vara på det som står skrivet i den, för tiden är nära* (Upp 1:3). *Och se, jag kommer snart. Salig är den som håller fast vid profetians ord i denna bok* (Upp 22:7).

Evigt straff

Helvetet är det yttersta uttrycket för Guds rättvisa straff för synd. Själviska syndare kanske inte inser vad som väntar dem. Folk kanske tror att det inte är någon stor sak att förkasta evangeliet. Romarbrevet 2:8-9 uppenbarar framtiden för dem som inte tror: *Vrede och straff åt dem som söker sitt eget och inte följer sanningen utan orättfärdigheten. Nöd och ångest över varje människas själ som gör det onda.* Det finns inga glada stunder när man drabbas av Guds vrede. Vi kan inte ens föreställa oss hur det verkligen kommer att bli. Det kommer helt säkert att betyda ”nöd och bedrövelse”. Av goda skäl säger Skriften: *Det är fruktansvärt att falla i den levande Gudens händer* (Hebr. 10:31). Folk vill att det ska ta slut, men det kommer det inte att göra. De kommer att önska att de kunde ”dö” och göra slut på allt. Men det kommer de inte att kunna. Det finns ingen utväg. Det finns ingen utgång. Det finns inget hopp. I Uppenbarelseboken 14:11 står det: *Röken från deras plåga stiger i evigheters evighet. De har ingen ro vare sig dag eller natt, de som tillber vilddjuret och dess bild och som tar emot märket med dess namn.*

Evig glädje

Vi kallar hela skaran av alla som tror på Jesus för den heliga kristna kyrkan, den osynliga kyrkan, eller helt enkelt kyrkan. Troende som fortfarande lever i denna syndiga värld och kämpar för att behålla tron, är en del av den stridande kyrkan. Dessa troende kämpar fortfarande trons goda kamp. Troende som har kommit till himlen är en del av den triumferande kyrkan.

Skriften har ännu andra namn för kyrkan. Galaterbrevet 4:26 refererar till kyrkan som *det Jerusalem som är där ovan*. I Hebreerbrevet 12:22 står det: *Nej, ni har kommit till Sions berg och den levande Gudens stad, det himmelska Jerusalem, till änglar i mångtusental*. Dessa ord beskriver församlingen av alla troende, vars antal endast Gud känner till. De här orden syftar inte på det jordiska Sions berg, på vilket den jordiska staden Jerusalem byggdes. De talar om det himmelska Jerusalem, den levande Gudens stad. Gud bor bland sitt folk. Detta är sant redan nu, men vi kan inte se det. Vi troende är redan i glädjefyllt gemenskap med våra medtroende, men i himlen kommer vi att inse detta mer fullständigt. Vi kommer att se och känna våra medtroende.

Den osynliga kyrkan kommer att bli synlig för oss alla. När Jesus kommer tillbaka kommer vi antligen att veta säkert vem som är med oss och vem som inte är det. Johannes fick en syn av detta. I Uppenbarelseboken 21:2 skrev han: *Och jag såg den heliga staden, det nya Jerusalem, komma ner från himlen, från Gud, redo som en brud som är smyckad för sin man*. Dessa ord är en del av en vision. I bildspråk berättar Skriften vad vi redan har lärt oss. På den sista dagen, när Jesus kommer tillbaka, *ska Gud föra fram de insomnade tillsammans med honom*" (1 Tess. 4:14). Vi kommer att träffa våra medtroende. Dessa termer, "den heliga staden" och "det nya Jerusalem", beskriver den triumferande kyrkan, så vi använder dem ibland som termer för själva himlen. Men det himmelska Jerusalem beskriver inte så mycket en plats som det beskriver församlingen av alla sanna troende.

I den himmelska bröllopssalen

Johannes skildrar en märklig bröllopsfest i sin Uppenbarelse. Den liknar inget annat bröllop vi varit med om. Bruden som gör sig redo, är de saliga själva. Lammet är Kristus och hans brud är hans kyrka. Kristi brud som gläder sig att få möta sin brudgum är de saliga gästerna.

Och de har redan mötts, fast utanför bröllopssalen. Som andra brudpar har de lärt känna varandra. Brudgummen har mött sin brud i ord och sakrament och de har kommit varandra nära. Men detta var i skugglandet, där ingen såg riktigt klart och där så mycket annat förvillade. Varför kallas det Lammets bröllop? Det var med sitt offer han vann sin brud, det var ett brudköp som betalade all hennes skuld och gav henne renheten tillbaka.

Jesaja ger oss ytterligare bilder av denna festmåltid som blir en fest utan några som helst jämförelser i livet här på jorden. När Jesaja ska beskriva festen gör han det med festens vanliga termer; feta rätter och inget ska fattas. Det hela måste klädas i mänskliga ord för att alla skall förstå.

Det är glädjen och gemenskapen som beskrivs och där fattas inget, vare sig av gemenskapen eller glädjen. En fest och en församling på en enda gång. För att du och jag ska få en svag aning om det himmelska så använder bibeln här illustrationer från det jordiska. Det blir ett bröllop, det blir en stor fest det talas om att sitta på troner. Ett hus med många boningar.

Särskilda inrättningar och institutioner som är nödvändiga här i detta liv finns inte i himmelen. Där finns inga giftermål, inga särskilda familjer, nationer eller raser. Där finns ingen civil styrelse för att straffa överträdare, inga jordiska sysslor för att lindra lidande och förse människor med nödvändigt uppehälle. Det finns inget nycklarnas ämbete, ingen missionsverksamhet. Det onda som vi dras med här på jorden och som plågar oss är för alltid borta. Agnarna ska vara skilda från vetet. Vi får leva i en evig gemenskap med rättfärdiga och fullkomliga människor i evighet.

Amen.

Ingvar Adriansson

Ett skriftetal

Om inte HERREN vore min hjälp skulle min själ snart bo i det tysta.

När jag sade: "Min fot vacklar", då var din nåd mitt stöd, HERRE.

När jag hade mycket bekymmer i mitt hjärta, då gladde din tröst min själ.

Psalt. 94:17-19.

När jag hade mycket bekymmer i mitt hjärta – vem undgår bekymmer? Ingen! De hör med till människolivets villkor alltsedan syndafallet. Visst växlar det i livet. Det finns dagar då man får vara glad och då bekymren har hamnat i skymundan och solen lyser från en klarblå himmel. Men bakom en ljus horisont lurar mörka moln och bakom en glättig yta kan dölja sig den djupaste oro, smärta och sorg.

Vi är ju tränade och ganska bra på att hålla masken inför varandra, dölja vad som rör sig i hjärtats djup. Men ingen av oss undgår de mörka stunderna. Tunga dagar, sömnlösa nätter, då tankarna jagar och huvudet bränner och hjärtat får ingen ro.

När jag hade mycket bekymmer i mitt hjärta – bekymmer om sådant som ligger bakom, om framtiden, bekymmer för nära och kära, för hem och arbete, ett ont samvete som plågar med sådant jag gjort eller inte gjort,

sagt eller inte sagt, felsteg och syndafall, sådant som också var psalmistens erfarenhet: Min fot vacklar.

När Kung David hade framgång blev han övermodig: *Jag sade när det gick mig väl: "Jag skall aldrig vackla." HERRE, i din nåd hade du gjort mitt berg starkt, men när du dolde ditt ansikte blev jag förskräckt.* (Ps. 30:7-8).

Vart tar man då vägen när oron, grämseln och ångern övermannar en och allt syns svart, tungt och hopplöst? Finns någon som kan hjälpa, som kan trösta, som kan vända mörker till ljus?

David visste! Han fick ta sin tillflykt till nåden i Guds hjärta: *"Hör, HERRE, var mig nådig! HERRE, var min hjälpare!"* ropade han. *"Då förvandlade du min klagan till dans, du tog av mig sorgens dräkt och klädde mig i glädje."*

Och psalmisten i vårt skriftermålsord hade funnit samma hjälp: *När jag sade: "Min fot vacklar", då var din nåd mitt stöd, HERRE. När jag hade mycket bekymmer i mitt hjärta, då gladde din tröst min själ.*

Då var din nåd mitt stöd, då gladde din tröst min själ. Något annat förslår inte. *Om inte HERREN vore min hjälp skulle min själ snart bo i det tysta.*

Allt som förut har blivit skrivet, det är skrivet till vår undervisning, för att vi genom den tröst som Skriften ger skall bevara vårt hopp (Rom. 15:4). Därför har Herren låtit teckna ner de heligas erfarenheter, som vi på ett särskilt sätt möter i psalmernas bok.

Till tröst och hopp har vi då också fått dagens skriftermålsord. Hur det nu än ser ut i ditt hjärta, vad du än har att bära på, hur tveksam och vacklande vandrigen i Jesu fotspår varit, hur rikt på synd, otro, olydnad, underlåtenhet ditt register är – och det är mycket värre än vi förmår överblicka – bortom Herrens nåd och hjälp kan du inte komma. Hans nåd stöder den som vacklar. Hans tröst ger glädje mitt i bekymren, hans hjälp räddar själen ur mörkret.

Och nu ger han oss ännu ett tillfälle, då han vill slösa sin nåd över oss och låta oss få njuta frukterna av hans försoningsverk. Han dukar nattvardsbordet för oss, där syndare räcket Kristi sanna kropp och sanna blod till syndernas förlåtelse.

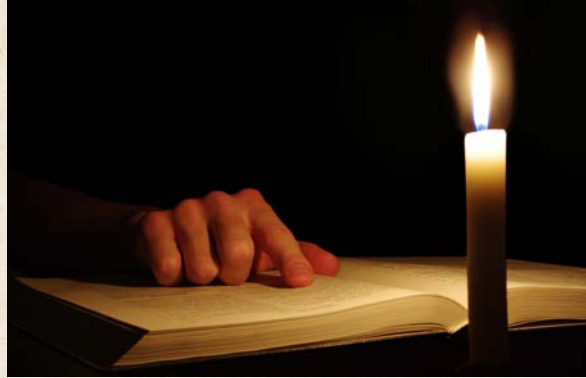
Låt oss då i tro och förtröstan träda inför Guds ansikte, åberopa hans nåd i Kristus Jesus enligt hans stora godhet och barmhärtighet, att han ville vända ansiktet bort från mina synder och utplåna alla missgärningar och låta frimodighetens Ande inta mitt hjärta.

När jag hade mycket bekymmer i mitt hjärta, då gladde din tröst min själ.

Så låt oss då i tro och förtröstan ansikte, i syndabekännelse och bön, vända oss till den store tröstaren, så sägande: *"Gud, var mig nådig enligt din godhet, utplåna mina överträdelser enligt din stora barmhärtighet..."*

I. Andersson

Dagens betraktelse

När Paulus skriver sitt brev till galaterna är han upprörd. *"Vem har förhäxat er?"* frågar han. Hans upprördhet kommer av att villfarelser smugit sig in i de församlingar som han grundat. Han har predikat för dem, att Jesus har gjort dem fria från de krav som Mose lagt på Israels folk vid Sinai. Men nu kommer några och hävdar att också hedningar måste låta omskära sig för att vara riktiga kristna. *"Ni har fallit ur nåden"*, skriver Paulus, *"om ni försöker bli rättfärdiga genom lagen"*.

Aposteln visar med stor skärpa att den som tror på Jesus har frihet från allt som lagen kräver. *"I Kristus Jesus beror det inte på om vi är omskurna eller oomskurna, utan om vi har en tro som är verksam i kärlek"* (Gal 5:6). Just det, säger några. Vi måste också leva i kärlek. Och i dag låter det ofta så här: kärlek är att ge frihet att leva som man känner.

Men Paulus ger inte frihet till vad som helst. *"Till denna frihet har Kristus kallat oss"*, skriver han (Gal 5:1). Och längre fram: *"Ni är kallade till frihet, bröder. Låt bara inte den friheten ge köttet något tillfälle, utan tjäna varandra i kärlek"* (Gal 5:13). Friheten består i att Jesus fullkomligt har uppfyllt lagen i vårt, och alla människors ställe. Därför ska vi inte låta Mose komma

och kräva att vi ännu måste omskäras, eller att vi måste följa Gamla testamentets påbud om offer och sabbater, och en lång rad andra påbud.

Denna frihet sträcker sig inte till att göra som vår gamla natur önskar, det som kallas köttet. Det är inte kärlek att svika vigsellöftet att älska sin maka intill döden och sedan följa sitt hjärtas lust till en annans hustru. Det är inte kärlek att ändra ordningen med äktenskapet mellan man och kvinna som Gud gett oss redan i skapelsen, och som understryks av Hebr 13:4: *"Äktenskapet ska hållas i ära hos alla och den äkta sängen bevaras obefläckad, för Gud ska döma dem som är sexuellt omoraliska och äktenskapsbrytare."* En sådan kärlek predikas ofta av dagens falska profeter. Det är en falsk frihet.

Johannes ger oss en beskrivning av den sanna kärleken i 1 Joh 4:10: *"Detta är kärleken: inte att vi har älskat Gud, utan att han har älskat oss och sänt sin Son till försoning för våra synder."* Denna kärlek ger lust att lyssna till Guds Ord och leva efter det, i sann frihet. Håll ögonen fästa på Jesus, så ska han ge dig vila och ro från lagens anklagelser, men också kraft att i sann kärlek tjäna din medmänniska!

Jag är ej mer min egen,/ jag hör min Jesus till./ Han har mig köpt med blodet,/ och hans jag vara vill./ Han gått för mig i döden/ och lagt min synd på sig./ O, skulle jag ej älska/ den så har älskat mig? (L Sandell)

Käre Jesus! Tack för att du gett oss ditt Ord där du undervisat oss om den sanna friheten. Lär mig att fästa ögonen på dig när lagen anklagar mig för synd, och när jag kämpar med mina onda begärelser som försöker få mig bort från dig. Amen.

Ola Österbacka

Kommentaren

**Tycker biskopen att Paulus var onödigt snäv i sin förkunnelse?
(Dagen)**

Skulle de första kristna hellre ha predikat ett mer icke-exkluderande budskap att var och en blir salig på sin egen Zeus- och Artemistro? skriver Jacob Rudenstrand i en replik till nu biskop emeritus Åke Bonnier i debatten om Jesu exklusivitet och religionsdialog som blundar för faktiska skillnader mellan olika religioner.

Åke Bonnier, sedan i lördags biskop emeritus, skriver i Dagen (13/9) ett slags avskedsbrev där han delar med sig av sina viktigaste insikter under åren som präst i Svenska kyrkan och de senaste tolv åren som biskop i Skara stift.

Några punkter som han för fram som viktiga för kyrkans liv kan även jag skriva under på, som fördjupning i systematisk teologi och vikten av ”präster som både vill och kan ‘dyka ned’ i grundtexten och upptäcka nya djup för att sedan på ett pedagogiskt sätt öppna upp texten för den gudstjänstfirande församlingen”. Amen till det! Mer textutläggande predikan åt folket.

Däremot väcker det han skriver om betydelsen av religionsdialog frågor. På ett plan är förstås religionsdialog något positivt. Rätt använd rätar den ut frågetecken om olika religioner och fördomar och missförstånd om andra trosutövare blir undanröjda. Faktiska skillnader mellan trossystem förklaras och det blir lättare att ta varandras sanningsanspråk på allvar.

På senare tid har det dock blivit vanligt att från olika sammanhang tonar skillnaderna och hävda att olika religioners gudsbilder kompletterar

snarare än utmanar varandra. Lite som olika delar av en större och vackrare mosaik, en hållning som Bonnier verkar förorda.

Redan 2016 invände han till exempel mot behovet av frälsning genom tron på Jesus och menade att Gud öppnar en väg även genom andra religioner:

”Om man menar att inkarnationen såsom de kristna förstår den utesluter alla andra vägar till Gud betyder det att Kyrkan har en stor och nästan omöjlig uppgift att undervisa och omvända så många som möjligt till den enda sanna läran och därmed den enda sanna gudsrelationen [...] Min övertygelse är att Gud är Gud bortom alla religioner. Gud är inte religiös men vi är det och Gud är större än alla våra samlade religioner tillsammans och samtidigt förstår vi kristna Gud som treenig.”

Jesus må ha uppstått från de döda men att tron på honom skulle vara avgörande för frälsning är ändå för exkluderande. Eller som Bonnier skriver i sin senaste text: Alla människor är ”syskon som har samma Gud” med ”olika förståelser av den ende Guden”. Men det är att lägga undan kritiskt tänkande och blunda för faktiska skillnader, något som i längden är förödande för den kristna kyrkan.

Givetvis är alla människor syskon med avseende på ursprung, vi är alla skapade till Guds avbild. Men att våra gudsbilder kompletterar varandra är en logisk omöjlighet. Exempelvis tror hinduer och buddhister inte på en personlig Gud. Och den gudsförståelse som ateisten Richard Dawkins beskriver (men inte bekänner) som en ”hämdlysten, blodtörstig etnisk rensare” stämmer knappast med Bonniers egen förståelse.

Judar, muslimer och kristna har givetvis det gemensamt att vi tror på en personlig Gud som skapat universum, som uppenbarat sin vilja genom historien och som håller människan ansvarig för sina handlingar. Samtidigt förhåller sig judendom, islam och kristendom helt olika till den historiska personen Jesus från Nasaret. Vi framför motsägande påståenden om honom:

- Judendom: Jesus var bara en människa. Han dog och uppstod inte.
- Islam: Jesus var profet men bara en människa. Han dog inte på korset och uppväcktes inte från de döda.
- Kristen tro: Jesus är fullkomlig Gud och fullkomlig människa. Han dog för våra synder på korset och uppväcktes fysiskt från de döda. Så uppfylldes Guds frälsningsplan för mänskligheten.

Här ställs den typ av religionsdialog som Bonnier förordar inför ett ofrånkomligt val. Det går inte att komma undan; alla människors gudsbilder kan inte vara sanna samtidigt. Vi måste ta ställning. Eller gjorde Petrus och de första kristna ett misstag när de inför de styrande predikade att "Hos ingen annan finns frälsningen, och ingenstans bland människor under himlen finns något annat namn som kan rädda oss" (Apg 4:12)?

Var Paulus onödigt snäv när han i det mångreligiösa romarriket uppmanade hedningarna att omvända sig "från dessa maktlösa avgudar till den levande Guden" (Apg 14:15)? Skulle de första kristna hellre ha predikat ett mer icke-exkluderande budskap att var och en blir salig på sin egen Zeus- och Artemistro – de är ju ändå bara "olika förståelser av den ende Guden"?

Biskopen skriver fint om det fantastiska uppdrag som Jesus gett sin kyrka: att fira gudstjänst, undervisa, utöva diakoni och mission. Men vad händer med evangeliets kallelse till människor från andra religioner att omvända sig om Jesus framställs endast som ett möjligt alternativ bland andra?

Reduceras inte Jesus då till en av många gudsuppenbarelser och inte som, med orden i den nicenska trosbekännelsen, "Guds enfödde Son, född av Fadern före alla tider, Ljus av Ljus, sann Gud av sann Gud". Om vår religionsdialog innebär att det unika med Jesus tonas ner försvinner de goda nyheterna.

Synkretism och dialog som leder till att Kristus anses tala på ett likvärdigt sätt genom alla religioner och ideologier är "en skymf mot Kristus och

evangeliet”, som Lausannedeklarationen, som i år firar 50 år, slår fast och fortsätter: ”Jesus Kristus, som är den enda gudsmänniskan och som gav sig själv som den enda lösen för syndare, är den ende medlaren mellan Gud och människan. Det finns inget annat namn genom vilket vi kan bli frälsta.”

Jacob Rudenstrand,
bitr. generalsekreterare Svenska Evangeliska Alliansen

Luther-ord

De ord som du har givit åt mig har jag givit åt dem. Joh. 17:8.

Detta skapar och tvingar oss till visshet, så att en from kristen vet, att kyrkan intet ordnar och bestämmer utanför Guds ord, och att den kyrka som detta gör inte är någon kyrka utan endast har dess namn, såsom Kristus säger. Guds ord blir inte Guds ord, därför att kyrkan säger det, utan därför att Guds ord predikas, därför är kyrkan där. Kyrkan skapar inte ordet utan den blir till genom ordet. Guds ord är ett säkert tecken, varav vi kan veta, var kyrkan finns. Hur kan vi veta, var kyrkan finns, om vi inte lyssnar till dess profetiska ord och Andens vittnesbörd?

Ur *”Gläd dig du kristen”*,
Dagliga betraktelser av Martin Luther, Artos Förlag

Den synkretistiske påven och hans kommande dom

Dagens romersk-katolska kyrka är ett modernistiskt samfund. Man har sedan länge accepterat den biologiska utvecklingsläran och den nuvarande påven Franciskus har uttalat sig om homosexuella relationer på ett sätt som strider mot traditionell romersk-katolsk (och kristen) uppfattning. Man har också tagit stora steg i synkretistisk riktning (synkretism=religionsblandning). I och med det Andra vatikankonciliet (1962–1965) öppnades dörren för ett erkännande av icke-kristna religioner som frälsningsvägar till det eviga livet. Påvarna Johannes Paulus II och Benedictus XVI visade genom olika slags handlingar, där de arrangerade eller deltog i allreligiösa gudstjänster, på denna nya inställning. Den nuvarande påven Franciskus har gått ännu längre. Exempler på synkretistiska initiativ och uttalanden är otaliga.

Det senaste utslaget av Franciskus andliga förvirring skedde mot slutet av hans nyligen genomförda resa till Singapore (11–13 september). Han talade till en interreligiös grupp av unga människor och delade med sig av några allmänna reflektioner kring religion. Enligt nyhetsrapporter föreslog

påve Franciskus att “[Religioner] är som olika språk för att nå Gud, men Gud är Gud för alla. Eftersom Gud är Gud för alla, är vi alla Guds barn.” Han fortsatte med att säga:

“Om ni börjar bråka och säger att ‘min religion är viktigare än din, min är sann men inte din’, vart leder det oss? Det finns bara en Gud, och var och en av oss har ett språk för att nå Gud. Några är sikher, andra är muslimer, hinduer eller kristna, och de är olika vägar [till Gud]”

Franciskus uppmanade sedan sina åhörare till interreligiös dialog. Han talade om dialog som om den vore ett mål i sig. “Interreligiös dialog,” sade han, “är något som skapar en väg”. Frågan är bara – en väg till vad? Det bibliska svaret är att den väg som påven stakar ut för sina anhängare leder till helvetet. Jesus säger:

“Gå in genom den trånga porten. Den port är vid och den väg är bred som leder till fördärvet, och det är många som går in genom den. Men den port är trång och den väg är smal som leder till livet, och det är få som finner den” (Matt. 7:13–14).

Den trånga porten och den smala vägen heter “Jesus allena”. Den vägen går inte att bredda. Den som inte vill omvända sig till Jesus Guds Son och världens *ende* Frälsare går med säkerhet evigt förlorad. Det spelar ingen roll hur hängivet man följt Buddhas eller Muhammeds läror, iakttagit Talmuds alla regler och föreskrifter, reciterat hinduiska mantran eller bekänt påven vara Kristi ställföreträdare på jorden – det eviga livet finns bara hos Jesus. “Hos ingen annan finns frälsningen, och under himlen finns inget annat namn som människor fått genom vilket vi blir frälsta” (Apg. 4:12).

Det är förskräckligt att den mest inflytelserika kristne ledaren i världen motsäger Jesu klara ord och invaggar människor i falsk trygghet att de kommer till Gud fastän de inte omvänder sig till Jesus. För påvens egen del väntar ett fruktansvärt straff på domens dag om han inte omvänder sig.

Jakob skriver: "Mina bröder, inte många av er bör bli lärare. Ni vet ju att vi ska få en strängare dom" (Jak. 3:1).

Så här inledde C.F.W. Walther sin 11:e kvällsföreläsning i serien *The Proper Distinction Between Law and Gospel* den 5 december 1884:

"Det finns många allvarliga varningar för falska lärare i den Heliga Skrift. En av de mest allvarliga, om inte den allra allvarligaste, finner vi i Jer. 23:22, där Herren säger angående falska lärare: "Om de haft tillträde till mitt råd, hade de förkunnat mina ord för mitt folk för att få dem att vända om från sina onda vägar och sina onda gärningar." Detta visar att genom att undervisa falskt kan en predikant hålla de själar som anförtrotts honom borta från att bli omvända och – en följd ohygglig att begrunda – orsaka dem att gå evigt förlorade. Det är sant att det är människornas eget fel att de tillåter sig bli vilseledda genom falska lärare och därför går förlorade, för på oräkneliga ställen i sitt Ord har Gud med stor enträgenhet varnat människorna för falska lärare och profeter och detaljerat beskrivit dem. Den som föraktar dessa varningar har därför i sista hand sig själv att skylla i den tillkommande världens jämmerskrik. Detta rentvår ändå inte de falska profeterna och lärarna som förkunnar falska läror. Tvärtom, deras skuld förökas eftersom de inte bara själva valde den falska vägen, utan också utpekade den vägen åt de själar som anförtrotts dem. Det är ju skrivet (Hebr. 13:17): "Lyd era ledare och rätta er efter dem, ty de vakar över era själar och skall avlägga räkenskap." O vilken skräck som kommer gripa alla falska lärare på den stora räkenskapens dag när alla själar som blivit vilseledda av dem kommer att stå framför Guds domarsäte och resa anklagelser mot dem! Vilken skräck som kommer att gripa Arius, som ifrågasatte Kristi gudom och ville rycka det gudomliga majestätets krona från Kristi huvud! Vilken skräck som kommer att gripa Pelagius, som förnekade att en människa görs rättfärdig och frälses endast och allena genom Guds nåd!

Vilken skräck, ännu större än dessas, kommer att gripa *påvarna* (min markering) som har satt samman de antikristliga lärorna till ett system! Hur kommer de inte att skaka av skräck när de oräkneliga själar som de lett vilse och vars hjärtan de förgiftat skall stå inför Guds närvaro! Den dagen kommer varje falsk lärare att önska att han aldrig blivit född och förbanna den dagen han installerades i det heliga predikoämbetet. Den dagen kommer det att visa sig att falsk lära inte är en så bagatellartad eller ofarlig sak som vår tids människor tror.”

Dessa allvarliga ord, som uttalades för länge sedan, äger alltjämt sin aktualitet och vi vill instämma i dem. Vi uppmanar också alla människor att fly från påven, den romersk-katolska kyrkan och alla dess falska läror. Paulus uppmanar enträget: “Jag uppmanar er, bröder, att se upp för dem som skapar splittring och väcker anstöt mot den lära som ni har fått undervisning i. Håll er borta från dem, för sådana människor tjänar inte vår Herre Kristus utan sin egen buk, och med fina ord och vackert tal bedrar de godtrogna människor” (Rom. 16:16–17).

Hår- och huvudbeklädnad

Ibland dyker frågan upp om kvinnor måste bära huvudbonad i gudstjänsten. Paulus skriver ju till församlingen i Korint: ”Men om en kvinna ber eller profeterar utan något på huvudet, så vanärar hon sitt huvud. Det är samma sak som att ha håret avrakat. För om en kvinna inte har något på huvudet kan hon lika gärna klippa av sig håret. Men om det är en skam för en kvinna att klippa eller raka av sig håret, så bör hon ha något på huvudet” (1 Kor. 11:5–6). Också Lutherska Församlingen i Stockholmsområdet har fått frågor om varför vi, som i allt vill följa Bibeln, tillåter att kvinnor deltar i gudstjänsten med obeslöjat hår.

På den amerikanska lutherska Wisconsinssynodens (WELS) hemsida ges följande svar på den resta frågan, ett svar som vi instämmer i:

Fråga: Bibeln talar om att kvinnor ska täcka sina huvuden under lovsång och bön för att visa sina män ära och undvika att förolämpa änglarna som är närvarande i våra gudstjänster. Varför följer inte WELS denna instruktion till kyrkan från den Helige Ande?

Svar: Det korta svaret är att vi inte är den kristna församlingen i Korint under det första århundradet e.Kr.

I 1 Korinthierbrevet 11 talar aposteln Paulus om en sedvänja eller praxis som fanns i staden Korint. Seden innebar att kvinnor hade långt hår eller bar huvudbonader och att män hade kort hår eller inte täckte sina huvuden. I den vardagliga, hedniska kulturen i Korint klädde sig män och kvinnor på det här sättet eftersom de insåg att män och kvinnor hade olika roller. De kom inte fram till detta erkännande på grundval av Skriften, som de förkastade, utan på grundval av de naturliga skillnader som de observerade mellan män och kvinnor.

Direktivet i 1 Korintierbrevet 11 var att de kristna kvinnorna i Korint inte skulle vara sociala avfallingar genom att strunta i vad deras hedniska motsvarigheter gjorde, utan vara levande exempel på bibliska principer om män och kvinnor (1 Kor. 11:3). Genom att spegla kulturella sedvänjor som var en följd av den naturliga kunskapen om Gud och samvetet kunde de kristna kvinnorna i Korint förstärka denna kunskap och visa sin tro så att andra kunde påverkas positivt (Matt. 5:16).

I 1 Korinthierbrevet 11:16 identifierade aposteln Paulus de kristna kvinnornas huvudbonader i Korint som en "sed" eller sedvänja: "Om någon vill bråka om detta, så har vi ingen annan sedvänja – och det har inte heller Guds församlingar." I det grekiska originalet är "annan" egentligen "sådan". Aposteln förklarar att situationen med hår- och huvudbonad i Korint var en lokal sedvänja och inte obligatorisk för alla kristna kvinnor i alla tider. Den förklaringen gäller också männen och vad som sades om deras långa hår.

En lokal praxis eller sedvänja är något helt annat än en universell princip från Gud som binder alla kvinnor i alla tider att göra likadant. Eftersom

Bibeln begränsar instruktionen om huvudbonader till kvinnorna i Korint under det första århundradet genom att kalla detta för en ”sed”, är kvinnor på andra platser och i andra tider inte bundna att följa den instruktionen.

Originalartikeln på engelska:
<https://wels.net/faq/hair-and-head-coverings/>

**Präster, pastorer,
teol stud och intresserade**

Program

10.00 Kristusprofetior i Jesaja bok S.E
11.00 Kaffe och smörgås
11.30 Rättfärdiggörelsen L.B
12.30 Avslutning

Upplysningar

Ingvar Adriansson
070-3938127

Alla välkomna

Seminariedag 1/11 10.00 -12.30 Biblicum, Ljungby. Hantverkaregatan 8

Vi har skäl att glädja oss

Hon sprang därifrån och kom till Simon Petrus och den andre lärjungen, den som Jesus älskade, och sade till dem: ”De har tagit bort Herren från graven, och vi vet inte var de har lagt honom” (Joh 20:2).

”Jag älskar dig!” Det ger ett sådant lugn att få höra de orden. De betyder att någon bryr sig om mig på ett alldeles särskilt sätt.

Säkert var Johannes jublande glad när den helige Ande fick honom att skriva ”den som Jesus älskade.” Johannes förmodas vara den yngste av lärjungarna, och Jesus hade en speciell relation till honom. När han tänkte på Johannes var det ungefär som du skulle tänka på din lillebror och på vad han behöver. Johannes behövde särskild omtanke. Han hade speciella behov.

Men det var inte så att det bara var Johannes som var älskad. Guds kärlek är inte begränsad till en eller två eller till en viss sorts människor. Frälsaren som vill att alla ska bli frälsta påminner oss: *”Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att den som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv” (Joh 3:16).*

Vi har skäl att glädja oss med Johannes, ”den som Jesus älskade,” för vi är också sådana som Jesus älskar. Från sitt kors och sin öppna grav ropar han: ”Jag älskar dig! Min död och uppståndelse för dig bevisar det, och än viktigare, ger dig himlen. Mitt blod har tvättat dig ren från all din synd. Ingenting kan ta dig ifrån mig. Himlen är ditt hem!”

Vi behöver aldrig sakna kärlek! Vi sjunger: ”Jesus älskar mig, jag vet, för min Bibel säger det.” Jesus är med oss när vi har problem med make, barn eller barnbarn. Han är med oss hos doktorn och han väntar redan på oss när vi kommer till operationssalen. Han leder oss och tar hand om vår framtid med sin vishet, makt och nåd.

Ordet säger till oss: *”Kasta alla era bekymmer på honom, ty han har omsorg om er”* (1 Petr 5:7). Han bryr sig! Hans kors och tomma grav bevisar det. Vi har anledning att trosvisst utbrista: *”Jag är viss om att varken död eller liv, varken änglar eller furstar, varken något som nu är eller något som ska komma, varken makter, höjd eller djup eller något annat skapat ska kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre”* (Rom 8:38-39).

*O vilken kärlek, underbar, sann!
Aldrig har någon älskat som han.
Frälst genom honom, lycklig och fri,
vill jag hans egen evigt nu bli.*

WELS Meditations

Den förbjudna frukten ett äpple?

Vem har inte sett målningar eller filmatiseringar av hur ormen lockar Eva att äta av den förbjudna frukten, eller hur Adam sedan gör detsamma? I nästan samtliga fall framställs frukten som ett äpple. Det kan det i och för sig mycket väl ha varit, men Bibeln ger ingen direkt upplysning om vilken slags frukt det var som växte på trädet med "kunskap om gott och ont". Möjligtvis kan det ha varit Höga V. 8:5 som inspirerat kristna författare och konstnärer att tänka sig att det var fråga om ett äpple. Versen lyder:

"Vem är hon
som kommer upp från öknen,
stödd på sin vän?
Där under äppelträdet väckte jag dig,
där som din mor födde dig,
där hon som gav dig livet
födde dig."

Med *allegorisk* bibeltolkning är bruden, som kommer "stödd på sin vän", församlingen (Kristi brud). Vännen är förstås Brudgummen Kristus. Att bruden kommer upp från öknen syftar på den fyrtioåriga ökenvandringen på väg mot Kanaans land. Att hon ligger slumrande "under äppelträdet" syftar på hur hon, efter att ha ätit av kunskapens träd, blev död i sina synder och låg där skyldig till en evig fördömmelse, men sedan blev "väckt" till liv igen genom Kristus.

Ovanstående är ett utdrag från boken *Horisontellt och vertikalt – lösningen på Guds korsord?*

Lars Borgström har som lärare i ett kristet gymnasium under flera år arbetat med eget material. Detta material har färdigställts och Biblicums förlag har gett ut boken med varm rekommendation.

Pris: 275 kr. **Obs! Vid köp av minst 5 ex 20 % rabatt.**

Sidantal: 496. Färgtryck. Kontakta Lars Borgström vid intresse.

Information om Kristus vårt Ljus

Biblicum lanserar nu ett omfattande material för undervisning av barn. Materialet är översatt från engelska. Originalen har getts ut av WELS under namnet ChristLight. Huvudöversättare är Gunilla Hedkvist som också ansvarar för layouten i de översatta häftena. Materialet kommer att finnas för fem åldersgrupper: Förskolan, åk 1–2 ("miniorer"), åk 3–4 ("juniorer"), åk 5–6 ("Bibelstudier för unga") och temahäften för 13–15-åringar.

"Förskolan" och "Bibelstudier för unga" följer på sätt och vis kyrkoåret. Det är sammanlagt 117 lektioner fördelade på tre år. 39 lektioner per år, fördelade på tre häften med 13 lektioner i varje. Varje årgång börjar med skapelsen och några lektioner ur GT på hösten – Jesu födelse lagom till jul – Jesu verksamhet under Epifania – hans lidande under fastan – Jesu uppståndelse m.m. från påsktiden och framåt.

Åk 1–2 (Miniorer) och 3–4 (Juniorer) består av två årgångar: en med berättelser ur GT och en med berättelser ur NT. Varje "lektion" innehåller en A-berättelse och en B-berättelse. Åk 1–2 gör A-berättelsen tillsammans med en lärare och läser B-berättelsen hemma med föräldrarna. För åk 3–4 är det tvärtom: A-berättelse läser barnen hemma med föräldrarna och B-berättelsen har lärarledd genomgång. Det är exakt samma berättelser i kursen för miniorer och juniorer. Det som skiljer är vilken berättelse som har en lärarledd genomgång.

Materialet produceras efter hand. Nu föreligger årgång 3 för förskolan och årgång 2 för Bibelstudier för unga. Elevmaterialet kan köpas à 150 kr (för minst 10 ex i valfri uppsättning betalas 100 kr/ex). Förskolmaterialet kostar 100 kr (mängdrabatt 70 kr). Till varje häfte finns en lärarhandledning med detaljerade lektionsplaneringar och arbetsblad med pyssel och sånger som kan kopieras ut. Lärarhandledningarna laddas ner som pdf. Dessa kostar 200 kr, utom en introduktion till varje lektionsserie som är gratis.

Lutherskt Församlingsblad

utges och bekostas med frivilliga gåvor. Den som önskar få församlingsbladet och eventuellt annan information om församlingarnas verksamhet, eller önskar att församlingsbladet sändes till vänner och bekanta: kontakta redaktionen. Om någon önskar understödja församlingsbladets utgivning kan bidrag insättas på **bankgiro 389-1397**.

Ansvarig utgivare och redaktör:

Lars Borgström,
Odensgatan 15, 753 13
Uppsala, tel. 073-971 73 21.
E-post: larsborgstrom22@gmail.com
Hemsida: www.lutherskaforsamlingen.se
E-post: info@lutherskaforsamlingen.se
ISSN: 1103-884

Lutherska Församlingen i Stockholms- och Umeåområdet

är två fristående församlingar som enligt sina stadgar är bundna till Bibeln och den lutherska kyrkans bekännelseskrifter. Församlingarna bildades 1988 med anledning av Svenska kyrkans avfall från Bibeln och den lutherska bekännelsen. Samtliga medlemmar har lämnat Svenska kyrkan.

Vi tror att Bibeln är alltigenom Guds ofelbara ord och därför sann i allt vad den talar, och att de evangelisk-lutherska bekännelseskrifterna, samlade i Konkordieboken, är en rätt utläggning och förklaring av Bibelns lära. Därför skall i våra församlingar allt Guds ord förkunnas rent och klart och ingenting läras som står i strid med Guds ord.

Genom en rätt förvaltning av nådemedlen, där lag och evangelium predikas och sakramenten förvaltas efter Kristi ord och instiftelse, vill församlingarna med Guds nåd sprida det glada budskapet om syndares frälsning i Jesu Kristi namn.

Alla är välkomna till våra gudstjänster och läger.

Lutherska Församlingen i Stockholmsområdet

Gudstjänster och bibelstudier hålls i Stockholm, Uppsala, Sänkalden/Vikbolandet och Kristinehamn.

Upplysningar:

Ingemar Andersson, Norrbackavägen 2, 195 45 Märsta, tel. 070-441 92 98 eller

Lars Borgström, Odensgatan 15, 753 13

Uppsala, tel. 073-971 73 21.

Församlingens bankgiro: 389-1397

Församlingens swish-nummer:

123 – 499 26 73

Lutherska Församlingen i Umeåområdet

Upplysningar genom Roger Konradsson, tel.

+46 703 664 495, e-post: buick582008@gmail.com.

